NIEUWSBRIEF

Stichting Historische Collectie Korps Nationale Reserve

Nummer 32, april 2017

VAN DE REDACTIETAFEL…

- Voorwoord
- Bestuurszaken
- Kanon Bofors 40L70
- Openstelling collectie
- Bestuursleden stellen zich voor
- Nieuwe aanwinsten
- Wageningen 5 mei 2017

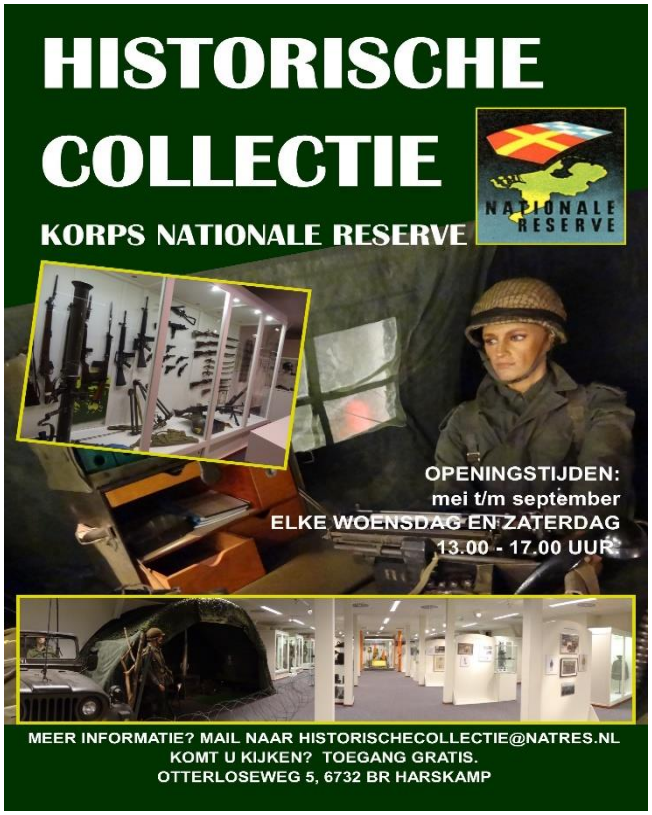

VOORWOORD

Voor u ligt de nieuwsbrief van april 2017. Afgelopen periode is de laatste hand gelegd aan de herinrichting van de collectie. We zijn trots op wat we bereikt hebben en kunnen u melden dat de collectie in ons gebouw weer bezocht kan worden.
Om de collectie toegankelijk te maken voor het publiek hebben we een PR-actie uitgezet naar vakantieparken op de Veluwe. Daarnaast wordt gewerkt aan een eigen website. Hiernaast vindt u een kleine afbeelding van de poster die we hebben verspreid.

In deze nieuwsbrief besteden we ook aandacht aan het grootste stuk uit onze collectie, het kanon 40L70. We gaan dit kanon weer tentoonstellen naast ons collectie gebouw.
Ook hebben we weer wat nieuwe aanwinsten voor de collectie verkregen. Deze krijgen in deze nieuwsbrief aandacht.

Veel leesplezier toegewenst.

BESTUURSZAKEN

Ook voor 2017 hebben we een subsidieaanvraag ingediend bij de Landstormcommissie. Met deze subsidie willen we een deel van onze verlichting in het gebouw vervangen door zuinige ledverlichting en willen we een nieuwe website laten ontwikkelen. We kunnen u melden dat de Landstormcommissie de subsidie heeft toegekend. Daarvoor onze dank.
Het bestuur heeft besloten dat onze collectie weer toegankelijk moet zijn voor publiek. Hiertoe is een PR-plan opgesteld en zijn nieuwe gastheren/suppoosten geworven. We hebben inmiddels een aantal nieuwe gastheren/suppoosten gevonden. We kunnen nog steeds mensen gebruiken. Heeft u iets met onze collectie en Defensie? Dan kunt u reageren naar onderstaand mailadres.
Als u met een groep de collectie wil bezoeken, buiten de openingstijden, dan kunt u een mail sturen naar onderstaand adres.

We hebben als bestuur het voornemen om tweemaal per jaar deze nieuwsbrief uit te brengen. Mocht u een bijdrage willen leveren, of heeft u opmerkingen of vragen, dan kunt u deze sturen aan de secretaris van het bestuur. Dan kan op mailadres: *sjaakvinke@gmail.com*

KANON 40L70

Het kanon heeft een kaliber van 40 millimeter. De lengte van de loop is 70 kalibers (2800mm), vandaar de aanduiding 40L("lang")70. Het kanon is gemonteerd op een aanhangwagen met een draaiplateau. In vier seconden kan het plateau een volledig draai maken. Vanwege de toegenomen snelheid van de vliegtuigen was de vuursnelheid 300 schoten per minuut. Vier granaten worden per keer in het laadsysteem gevoerd, twee soldaten staan achter de richters om het kanon van granaten te voorzien. Op het draaiplateau zijn twee rekken aangebracht waar in totaal 96 granaten onder handbereik liggen opgeslagen.
De granaten hebben een gewicht van ongeveer 2,5 kilogram, kleine afwijkingen zijn mogelijk afhankelijk van het type en functie. De lengte is altijd 53,4 centimeter. De mondingssnelheid is iets meer dan 1000 m/s. De granaat legt een afstand van 1000 meter af in 1,1 seconde en voor 3000 meter is de granaat 4,4 seconden onder weg. De elevatie van de loop ligt tussen de -4 en 90 graden.

Het kanon wordt meestal gebruikt in combinatie met de Flycatcher, een vuurleidingsradar van de firma HSA in Hengelo (thans Thales Groep). Het toestel zorgde voor de doelopsporing en -volging, de trefpunt bepaling en de besturing van aangesloten kanonnen. Andere vuurleidingsystemen waren de Zwitserse Skyguard of Superfledermaus.

Nederland

De Nederlandse krijgsmacht heeft het kanon in 1959 in dienst genomen. Ze vervingen het oudere Bofors 40L60 kanon. De kanonnen werden in licentie gebouwd door de machinefabriek Bronswerk-Feijenoord in Schiedam. Het onderstel was uitbesteed aan de Belgische Fabrique Nationale de Herstal (FN). In totaal werden 132 stuks in licentie geproduceerd. De bemanning bestond uit een commandant, twee korporaals-vuurmondleider en acht kanonniers. De korporaals zaten voorin op het draaiplateau en zorgen voor de elevatie en de rotatie. Twee kanonniers stonden achter de korporaals en zorgden dat er voldoende granaten voor het afvuren beschikbaar waren. Het kanon werd getrokken door een DAF YA-328.
De Koninklijke Landmacht had bij de invoering van de 40L70 nog grote voorraden munitie voor de 40L60 kanonnen. Deze patronen waren korter dan de L70 munitie, en konden niet worden gebruikt in de nieuwe kanonnen. Daarom werd voor schietoefeningen een aantal stukken aangepast zodat 40L60 munitie wel verschoten kon worden. Hiervoor werd het kanon voorzien van een kortere kamer. De aanpassing betrof het kulas, de patroon aanvoerinrichting en de munitierekken. Deze stukken kregen de aanduiding "40L70kk" (korte kamer).

Vanaf 1966 werd de Superfledermaus radar uitgefaseerd en vervangen door de L4/5 radar. Hiermee konden drie vuurmonden 40L70 tegelijkertijd worden aangestuurd.

In 1989 werden 60 kanonnen gemoderniseerd. Dit betrof onder meer een hogere vuursnelheid, een digitale interface met de vuurleidingsradar, een eigen aggregaat en een V0-radar waarmee de aanvangssnelheid van de projectielen kon worden gemeten. Het precies weten van de snelheid waarmee het projectiel de loop verlaat is belangrijk voor een nauwkeurige berekening van de ballistische baan. Bij een volgend schot kan deze informatie worden gebruikt. De kanonnen werden verder geschikt gemaakt voor PFHE (Proximity Fuzed High Explosive) munitie. Het kanon kreeg de typeaanduiding "40L70G" (gemoderniseerd). Tevens werd de verouderde L4/5 radar vervangen door de Flycatcher radar. De vuurkracht werd hierdoor sterk verbeterd en de bediening vereenvoudigd. De bemanning kon hierdoor worden gereduceerd tot vier personen, te weten een stukscommandant (wachtmeester), een plaatsvervangend stukscommandant (korporaal) en twee stuksbedienaars (kanonniers). Bij operationele inzet bestond de bediening slechts uit twee personen. Beide anderen hadden rust zodat continu kon worden opgetreden. Vanaf het stuk kon in uitzonderlijke gevallen (zelfverdediging) worden gevuurd zonder dat de Flycatcher daartoe opdracht gaf. Een DAF YAD 4442 deed als trekkend voertuig dienst. Het systeem heeft tot 2005 dienstgedaan bij 105 Luchtdoelartilleriebatterij en de mobilisabele 115 en 125 Luchtdoelartilleriebatterijen.

OPENSTELLING COLLECTIE

De collectie is te bezoeken op woensdag en zaterdagmiddag van 13.00 tot 17.00 uur. Om een bezoek te brengen, de auto parkeren tegenover de Generaal Winkelmankazerne, bij de oude bioscoop, Otterloseweg 10 te Harskamp. Als u geparkeerd heeft steekt u de weg over en loopt u naar rechts, daar ziet u een wit gebouw. Bij het toegangshek kunt u zich melden. U wordt dan opgehaald. Komt u met de fiets, dan kunt u deze bij het toegangshek plaatsen. Het bestuur hoopt dat u de gelegenheid neemt een bezoek te brengen aan onze collectie. U bent van harte welkom.

VOORSTELLEN

FRANS SMITS

In de Historische Collectie van het Korps Nationale Reserve ("ons museum") en het dagelijks bestuur ben ik de conservator.
Mijn naam is Frans A.Th. Smits (1 mei 1949 Den Haag) en woonachtig te Voorburg. Getrouwd, een zoon en een dochter en een kleinzoon. De laatste de grote trots van de familie. Sinds 2014 met pensioen. Ik kom uit een civiel-militaire familie uit Den Haag die 4 generaties lang, bij het Ministerie van Oorlog, Defensie, de Landmachtstaf, Koninklijk Legermuseum, te Leiden, Delft en nu nog als vrijwilliger adviseur collecties van het NMM werkzaam waren en zijn.
Als dpl kpl der huzaren van Boreel; onder andere werkzaam bij de Inlichtingen dienst was ik van 1970 tot en met 1972 onder de wapenen. Daarna studie rechten en vanaf 1972 tot 1977 als werkstudent werkzaam bij het toenmalige legermuseum te Leiden. Alles op museaal gebied in de praktijk geleerd. Bewaker en suppoost, tentoonstellingsbouw, inrichten van vitrines, educatieve dienst, tekstborden maken en teksten schrijven, tentoonstellingen bedenken.
In 1979 kwam, de mij al bekende kapitein van de Natres Andre Kok met de vraag of ik als korporaal de 10e compagniestaf in oprichting, als vrijwillig dienend militair wilde versterken. 17 januari 1980 kwam ik op. Daarna volgde ik de opleidingen groepscommandant (hier ontmoette ik de sergeant Rob Cohen) en plv. Pel – c. werd sergeant, Sm. en Aoo. Mij laatste functie was die van PC 394. Droeg het korpsvaandel. Bij de reorganisatie van 1994 heb ik zelf het besluit genomen om de Natres te verlaten. Wel bleef ik toen nog enkele jaren adviseur voor de Korpstraditieraad.
Door mijn werk was ik lid van de TCKL en later de Uniformcommissie van de KL was ik betrokken bij het vaandel, de aanmaak van het peloton richtvlaggen. Zelf maakte ik in de werkplaats van het legermuseum een voorstel voor ons baretembleem (ligt nu in de vitrine). Als lid en adviseur van de UCKL heb ik geadviseerd bij en hevig aangedrongen op de invoering van het huidige CT.
De vriendschappelijke samenwerking met de majoor en latere overste Kok resulteerde in de vraag of ik met hem en met toestemming van de eerste Korpscommandant een Korpsmuseum wilde oprichten en inrichten. Als basis fungeerde de privécollectie van Kok en een groot bruikleen van het Legermuseum en afstoot van de KL. Toen ik vlak voor mijn pensionering aan Rob Cohen beloofd had in mijn vrije tijd als bejaarde wat te gaan doen voor onze HC, werd ik met overtuiging geprest mij aan de belofte te houden. Dit deed ik met graagte.
Voor mijn werkzaamheden voor de KL kreeg ik de Erepenning in zilver van de Commandant der Landstrijdkrachten en werd bij mijn afscheid als conservator/Museaal Attache, benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.
En nu ben ik trots om met mijn vrienden in en voor ons korpsmuseum te werken.

NIEUWE AANWINSTEN MUSEUM

De expositie groeit gestaag.

Sinds de opening van onze vernieuwde expositie in het gebouw 120 met zijn, voor het voormalige Infanteriemuseum aangelegde museale infrastructuur, is door schenkingen, aankopen en bruiklenen de basis expostitie uitgebreid. De grote wapenvitrine is aangevuld door een bruikleen van het Nationaal Militair Museum.

Wij ontvingen onlangs een vooroorlogse Lichte Mitrailleur Lewis M.20 6,5 mm., die van 1920 tot 1940 bij de Land- en Zeemacht in diverse varianten in de bewapening was. De mitrailleur verschoot dezelfde munitie als het geweer M.95 en de diverse karabijnen M.95.

Het legerrevolver M.73 zes schots 9,4 mm (1873 – 1940). Of te wel, Revolver Nieuw Model (M.73 NM). Het type NM werd in 1907 ingevoerd en was een verbetering van het model 73. Dit type is vervaardigd bij de Hembrug in 1913. In KL-jargon werd dit vuistvuurwapen ook genoemd "zes schoten en een dodelijke worp".

Legervuursteengeweer M1815 No.1 Het standaard legergeweer van de toen nog jonge Koninklijke Landmacht. Een enkelschots voorlader met een kogel van het kaliber 17,5 mm. Het geweer heeft een totaalgewicht, inclusief de opgestoken sokkelbajonet, van 4,8 kilo. De lengte is 1 meter 89. De draagriem is een witte buff lederen riem. In de beginperiode van de KL en haar schutterij weren vele Franse buitgemaakte vuursteengeweren gebruikt, zo ook door de Britten geleverde Brown Bess Army standaard geweren. Na het systeem met het vuursteenslot kwam de percussiekap ontsteking. Een variant daarop was het geweer met het achter laad enkelschots percussiesysteem van Snider. Ingevoerd in 1867 en al in 1871 vervangen door het Beaumont geweer. Een grendelgeweer met een centraal vuur patroon.

Frans Smits, Conservator.

WAGENINGEN 5 MEI 2017

Bevrijdingsdag Wageningen

Vrijdag 5 mei 2017

Ook dit jaar is onze Historische Collectie weer vertegenwoordigd in Wageningen op het evenemententerrein “De Dreijen“ tijdens het Bevrijdingsfestival. Op dit terrein zijn er de hele dag tal van activiteiten en static shows. Ook zijn de Krijgsmachtonderdelen ruimschoots vertegenwoordigd met bijvoorbeeld. demoteam ’s, Flightsimulators en een Klimtoren.
Naast het promoten van onze prachtige collectie op de Gen. Winkelmankazerne te Harskamp wordt er ook een breed scala van artikelen te koop aangeboden. Te denken valt hierbij onder andere, aan kleding- en uitrustingsstukken, literatuur, prenten etcetera. Voor de verzamelaar van Militaria is een bezoek aan onze stand zeker de moeite waard. Verder kunt u bij onze stand terecht voor Muziek Cd’s van de Drumfanfare van het Korps Nationale Reserve.
Als primeur dit jaar treft u op het terrein nog ons Luchtafweerkanon aan van het type ***Bofors 40L70*** aan. U kunt dit stuk geschut van dichtbij bekijken en een mooie foto maken van u en het kanon.

Wij hopen u te mogen ontmoeten op 5 mei in Wageningen bij onze stand van de:

Historische Collectie Korps Nationale Reserve